ฟารีดา อายุโย : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ช่องจราจรพิเศษสำหรับรถจักรยานยนต์ (FACTORS INFLUENCING INTENTION TO USE EXCLUSIVE MOTORCYCLE LANE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจจากาจ จอมโนนเขวา, 82 หน้า.

คำสำคัญ : อุบัติเหตุ/รถจักรยานยนต์/ช่องจราจรสำหรับรถจักรยานยนต์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเลือกใช้ช่องจราจรพิเศษ สำหรับรถจักรยานยนต์ ตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแบบจำลองที่สร้าง ขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเปรียบเทียบปัจ<mark>จัย</mark>ที่ส่งผลต่อพฤติกกรรมความตั้งใจใช้ช่องจราจรพิเศษ สำหรับรถจักรยานยนต์ จำแนกตามข้อมูลส่ว<mark>นบุ</mark>คคล โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีตามแบบแผนนำมา ประยุกต์ใช้ในการพิจารณาข้อมูลประกอบ<mark>ไปด้วย</mark> ปัจจัยทางด้านทัศนคติ (Attitude toward use) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective <mark>n</mark>orms) ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม พฤติกรรม (Perceived Behavioral control) และความตั้งใจแสดงพฤติกรรม (Behavioral Intentions) ขอบเขตการศึกษาในครั้<mark>งนี้</mark>อยู่ภายใต<mark>้พฤ</mark>ติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยการ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่ใช้ร<mark>ถจั</mark>กรยานยนต์ที่อาศ<mark>ัยอ</mark>ยู่ในเขตเมืองพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 472 คน ผลการวิเคราะ<mark>ห์ก</mark>ารเปรียบเทียบความ<mark>แตก</mark>ต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจำแนกตาม ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ Independent Sample T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่<mark>า ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการใช้งานไ</mark>ม่มีข้อมูลส่วนบุคคลใดแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางส<mark>ถิติ ปั</mark>จจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้าง<mark>อิงพ</mark>บว่าแต่ละช่วงรายได้ มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นแตกต่างอย่างมี<mark>นัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยด้านการรับรู้ก</mark>ารควบคุมพฤติกรรมพบว่าประวัติ การเกิดอุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ยความ<mark>คิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคั</mark>ญทางสถิติ เช่นเดียวกับ รายได้ อายุ ที่ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งปัจจัยด้านการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และปัจจัยด้านความตั้งใจแสดงพฤติกรรม นอกจากนี้ระดับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญเช่นกับปัจจัยด้านความตั้งใจแสดงพฤติกรรม และผลการศึกษาด้วยสมการโครงสร้าง พบว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลความตั้งใจแสดงพฤติกรรมการเลือกใช้ช่องจราจรพิเศษ สำหรับรถจักรยานยนต์) มากที่สุด (γ =0.423, p<0.001) รองลงมาคือ ทัศนคติที่มีผลต่อการใช้งาน $(\gamma=0.393, p<0.001)$ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง $(\gamma=0.105, p<0.05)$

สาขาวิชา<u>วิศวกรรมขนส่ง</u> ปีการศึกษา <u>2565</u>

 FAREEDA ARYUYO: FACTORS INFLUENCING INTENTION TO USE EXCLUSIVE MOTORCYCLE LANE. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. SAJJAKAJ JOMNONKWAO. Ph.D., 82 PP.

Keyword: ACCIDENT/MOTORCYCLE/ MOTORCYCLE LANE

The objective of this research was to study the factors influencing the intention of use exclusive lane for motorcycles. Examine the coherence of the causal relationships of the generated models with the empirical data and compare factors affecting exclusive lane intention behavior for motorcycles classified by personal information by applying Theory of Planned Behavior. Theory of Planned Behavior consists of Attitude toward use, Subjective norms, Perceived Behavioral control, Behavioral Intentions. This research focused on motorcycle behavior. The sample comprised of 472 motorbike riders in the urban area of Nakhon Ratchasima Province. The results of comparative analysis of difference mean opinions classified by personal data using Independent Sample T-test and One Way ANOVA revealed that Attitude toward use was not statistically significant. found that income There were statistically significant differences in opinions. Perceived Behavioral control discovered that accident history There was a statistically significant difference in mean opinion, as well as income and age. Income and age were also statistically significant with Behavioral Intentions. Furthermore, educational levels differed significantly in behavioral intentions. According to the findings of this study analyzing structural equations model, Perceived Behavioral control had the biggest effect on intention to use exclusive motorcycle lane (γ =0.423, p<0.001), followed by Attitude toward use (γ =0.393, p<0.001) and Subjective norms (γ =0.105, p<0.05).

School of <u>Transportation Engineering</u> Academic Year 2022

Co-advisor's Signature....